

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudkyň JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **Obec Moravany,** se sídlem Střední 28, Moravany, zastoupena JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Těsnohlídkova 9, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **MOOD International, s. r. o.,** se sídlem Šoustalova 45, Brno, zastoupena JUDr. Zdeňkem Daňhelem, advokátem se sídlem Těsnohlídkova 9, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2011, č. j. 31 A 12/2010 – 54,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2011, č. j. 31 A 12/2010 - 54, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně Obec Moravany domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2011, č. j. 31 A 12/2010 - 54, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením odmítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 7. 12. 2009, č. j. JMK 164534/2009, sp. zn. S-JMK 138921/2009/OÚPSŘ, kterým bylo jako nepřípustné (podané osobou neoprávněnou) zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, stavebního úřadu, ze dne 10. 9. 2009, č. j. OV/33564-09/1715-

2009/KLU, jímž bylo společnosti MOOD International, s. r. o. povoleno předčasné užívání stavby s názvem „sídlo firmy MOOD a tlg. Centrum“. Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že okruh účastníků řízení o povolení předčasného užívání stavby je definován v ust. § 123 odst. 1 věta třetí zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a zahrnuje stavebníka, zhotovitele stavby a vlastníka stavby. Tato definice je taxativní (a speciální úpravou k ust. § 27 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „správní řád“), a to v návaznosti na ust. § 192 stavebního zákona. Je zřejmé, že žalobkyně není aktivně legitimována k podání žaloby podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. ani podle ust. § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť s argumentací žalovaného týkající se posouzení a vyhodnocení negativních podmínek účastenství žalobkyně v řízení o povolení předčasného užívání stavby se soud ztotožňuje a nemá, co by ohledně procesního postavení žalobkyně v předmětném řízení dále dodával a přezkoumával. Krajský soud proto žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřela o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. [v doplnění kasační stížnosti již uvádí pouze důvody dle písm. a) a b)].

Stěžovatelka namítla, že nesouhlasí s názorem správního soudu, že vymezení dalších účastníků řízení podle ust. § 27 odst. 2 správního řádu je ust. § 123 odst. 1 stavebního zákona vyloučeno. Pokud by zákonodárce hodlal omezit okruh účastníků na osoby uvedené v ust. § 123 odst. 1 stavebního zákona, tento taxativní výčet by potvrdil uvozením slovy „pouze“, jak to učinil na jiných místech stavebního zákona (např. § 138 odst. 3). Oporu pro tvrzení žalovaného neposkytuje ani ust. § 27 odst. 3 správního řádu, který toliko rozšiřuje okruh účastníků přímých (§ 27 odst. 1). Podle ust. § 2 odst. 3 správního řádu jsou správní úřady povinny bez výjimek šetřit oprávněné zájmy všech osob, jichž se činnost správního úřadu dotýká. Takovou přímo dotčenou osobou je i ona. V předmětné věci již rozhodoval Nejvyšší správní soud, který konstatoval na straně žalovaného hrubé porušení zákona, kdy v jeho důsledku zrušil územní rozhodnutí dané stavby. Svým jednáním žalovaný prokazuje zjevnou neúctu k rozhodovací praxi soudu. Pokud již soud pravomocně rozhodl, že danou stavbu nelze v daném řízení umístit, nepřipadá v úvahu ani její zkušební provoz. Soud přistoupil na velmi restriktivní výklad a popřel ústavně konformní výklad Ústavního soudu, který pro vymezení účastenství ve stavebním řízení deklaruje extenzivní princip (nález sp. zn. III. ÚS 609/04). Napadené rozhodnutí je též nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje žádnou právní úvahu, kterou by správní soud dokládal svůj právní názor s výjimkou prosté negace jejího tvrzení, které je založené na nesprávné interpretaci právní normy. Tím, že žalovaný své úvahy nerozvedl a řádně je neodůvodnil, porušil ust. § 68 odst. 3 správního řádu, kdy k dané vadě by měl soud přihlédnout i bez návrhu. Pro odůvodnění, že v daném řízení nejsou její práva dotčena, používá žalovaný opět prostou nepřezkoumatelnou negaci. Názor, že účastenství v řízeních je přípustné pouze tehdy, pokud jsou řízením dotčena vlastnická práva osoby, jež se za účastníka prohlašuje, nemá oporu ani v důvodové zprávě, ani v hmotněprávní logice. Za takové právo je možno považovat i její právo jakožto obce na výkon samosprávy v rámci územního plánování obce, tedy právo obce hájit důležité místní zájmy. Napadené

rozhodnutí představuje gradaci zjevné nezákonnosti v postupu žalovaného. Žalovaný se snaží nezákonně umožnit stavebníkovi stavbu nejen dostavět, ale zejména ji začít užívat. Žalovaný i nalézací správní orgán upřednostňují soukromý zájem před veřejným a ignorují platnou územně plánovací dokumentaci obce. Na předmětnou stavbu nebylo nikdy vydáno územní ani stavební povolení ani rozhodnutí o změně stavby. Odůvodnění pak obsahuje i zjevné nedostatky. V rámci místního šetření ji nezastupoval advokát, nýbrž obecný zmocněnec. Lze předpokládat, že obdobné věcné i procesní nedostatky bude obsahovat i řízení ve věci samé. Je nutno zvážit, zda žalovaný již není jako celek vyloučen pro poměr k věci, kdy již nyní je zřejmé, že míra nezákonnosti dosahuje míry předpokládané trestním zákonem pro skutkovou podstatu trestného činu maření úkolu veřejné osoby z nedbalosti. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že správní soudy netolerují správním úřadům takto obecně formulované a odůvodněné správní rozhodnutí. Žalovaný se se všemi námitkami nevypořádal. Stěžovatelka dále poukázala na řadu rozhodnutí Ústavního soudu týkajících se požadavků kladených na postup orgánů veřejné moci a konstatovala, že tuto judikaturu žalovaný i nalézací správní úřad v dané věci porušil, když svým rozhodnutím odmítl její účastenství v daném řízení, a to i přesto, že tímto řízením byla přímo dotčena její práva územně samosprávného celku. Odmítnutím jejího účastenství došlo k porušení práva na spravedlivý proces. Z místních referend je zřejmé, že občané si stavbu slévárny nepřejí. Jejich zájmy je pak povinna i hájit. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (sp. zn. 1 As 80/2008) podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Postačuje potence dotčení práva, jak ji zmiňuje ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Napadené rozhodnutí je mimoto rozhodnutím předčasným, neboť bylo vydáno ve stejný den, jako rozhodnutí č.j. JMK 164502/2009 ve stejné věci, kterým bylo rozhodnutí, že stěžovatelka v daném řízení není účastníkem. Rozhodnutí o účastenství však mělo logicky předcházet napadenému rozhodnutí. Pokud se žalovaný rozhodl rozhodovat o účastenství samostatným rozhodnutím, měl to oznámit dříve, než vydal rozhodnutí o odvolání ve věci samé. Stěžovatelka z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný uvedl, že stěžovatelka zcela opomíjí skutečnost, že v případech, které jsou upraveny zvláštním právním předpisem, se postupuje dle tohoto předpisu a nikoliv podle předpisu obecného – správního řádu, což je pro daný případ dáno ust. § 192 stavebního zákona. Žalovaný dále rekapituloval vývoj správních a soudních řízení souvisejících s předmětnou stavbou a zopakoval, že s ohledem na taxativní vymezení účastníků řízení o povolení předčasného užívání stavby v ust. § 123 stavebního zákona neexistují pochybnosti o tom, že stěžovatelce postavení účastníka uvedeného řízení nepřísluší. Připomínka o zrušení stavebního povolení se nezakládá na pravdě. Připomínka o rozporu umístění stavby s územním plánem je ve vztahu k dané věci irelevantní. Umístění stavby však bylo povoleno v souladu s územním plánem platným v době rozhodování stavebního úřadu. Na závěr žalovaný konstatoval, že většina připomínek stěžovatelky se nevztahuje k řízení o předběžném užívání stavby a jsou tedy ve vztahu k předmětu věci právně nevýznamné.

Osoba zúčastněná na řízení MOOD International, s. r. o. se ke kasační stížnosti vyjádřila tak, že stěžovatelka se zcela záměrně vyhýbá konfrontaci své „flexibilní argumentace“ s ust. § 123 odst. 1 stavebního zákona. Stěžovatelka měla možnost uplatnit

veškerá její práva v průběhu řízení o územním plánování, řízení o umístění stavby a řízení o povolení stavby. Je tedy logické, že okruh účastníků řízení o povolení předčasného užívání stavby je zúžen pouze na osoby, kterých se uvedené řízení bezprostředně dotýká. Obsahuje-li kasační stížnost vlastní hodnocení stěžovatelky pro motivaci k postupu žalovaného, když její odvolání zamítl, potom takové hodnocení, s ohledem na vydané usnesení, je pro právní posouzení kasační stížnosti nejen irelevantní, nýbrž obsahuje i lživá tvrzení. V kasační stížnosti citovaná judikatura nesouvisí s projednávanou věcí a vztahuje se ke zcela jiným obecně závazným předpisům (žádný z judikátů se nevztahuje k zákonu č. 183/2006 Sb., resp. k zákonu č. 500/2004 Sb.). Nelze souhlasit, že by napadené usnesení trpělo vadami, které jej činí nepřezkoumatelným. Z odůvodnění je zřejmé, jakou právní úvahou a právním názorem byl krajský soud při rozhodování veden. Stěžovatelka lže, pokud tvrdí, že na předmětnou stavbu nebylo nikdy vydáno územní ani stavební povolení a že osoba zúčastněná na řízení jí předložila ke schválení jinou projektovou dokumentaci. Dále jí není známo nic o jakémkoliv referendu, jež by se týkalo předmětné stavby. Na podporu svých tvrzení ani stěžovatelka nenabízí žádné důkazy. MOOD International, s. r. o. proto navrhla, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vadu uvedenou v odstavci 3, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Přesto, že stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., v úvahu přichází pouze posouzení naplnění důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který je ve smyslu ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu důvodem speciálním, je-li žaloba odmítnuta (viz rozsudky ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 - 49, publ. pod č. 427/2005 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod. č. 625/2005 Sb. NSS, či ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se proto omezil pouze na posouzení toho, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu odmítl.

Nejvyšší správní soud podotýká, že velká část kasační stížnosti vůbec nesměřuje proti napadenému usnesení, nýbrž proti žalobou napadenému rozhodnutí. Pouhé doslovné zopakování žalobních námitek v kasační stížnosti však nemůže být způsobilé zpochybnit závěry krajského soudu. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, a musí jí být proto namítány nedostatky v procesním postupu či v rozhodnutí samotného krajského soudu. Je tedy nezbytné, aby stěžovatelka v kasační stížnosti vytýkala vady krajskému soudu, nikoliv žalovanému. To však činí pouze v omezeném rozsahu. A nejde navíc o pouhý formulační nedostatek, kdy by postačovalo nahradit označení subjektu, vůči němuž námitky směřují – namísto žalovaného by jím byl krajský soud. Velká část námitek se totiž i tak zcela míjí s důvody, pro které krajský soud vydal napadené usnesení.

Konkrétními námitkami směřujícími skutečně proti napadenému usnesení jsou pouze nesprávný závěr krajského soudu, že stěžovatelka nebyla účastníkem předmětného správního řízení, a dále nepřezkoumatelnost napadeného usnesení. Nutno podotknout, že

ve vztahu k nepřezkoumatelnosti stěžovatelka pouze velmi obecně uvádí, že usnesení neobsahuje žádnou právní úvahu, kterou by správní soud dokládal svůj právní názor s výjimkou prosté negace tvrzení stěžovatelky založené na nesprávné interpretaci právní normy. Nejvyšší správní soud se v tomto generálním hodnocení neztotožňuje se stěžovatelkou, neboť krajský soud uvedl argumentaci, proč nelze v řízení o povolení předčasného užívání stavby postupovat dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Přesto je však nutno konstatovat, že odůvodnění napadeného usnesení neposkytuje dostatečný podklad pro jeho přezkum v řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti usnesení krajského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, všechna zde citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na http://nalus.usoud.cz), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Ve svém nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, Ústavní soud například vyslovil, že *„odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.“* Z odůvodnění rozhodnutí proto musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, (publikován pod č. 244/2004 Sb.NSS), v němž vyložil, že *„[z]a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“* Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, dostupný na www.nssoud.cz, že pokud *„z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“* V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 75, dostupný na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud judikoval, že *„rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze

dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, dostupný na www.nssoud.cz, pak tento soud vyslovil právní názor, že *„nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].“*

Nejvyšší správní soud i s přihlédnutím ke svým dřívějším judikatorním závěrům konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou.

Shora uvedeným požadavkům na soudní rozhodnutí přezkoumávané usnesení krajského soudu nevyhovuje. Krajský soud uvedl, že okruh účastníků předčasného užívání stavby je definován v ust. § 123 odst. 1 stavebního zákona, přičemž tato definice je taxativní (v návaznosti na ust. § 192 stavebního zákona) a speciální k ust. § 27 správního řádu. Po citaci ust. § 46 odst. 1 písm. c), 65 odst. 1 a 65 odst. 2 s. ř. s. pak krajský soud uzavřel, že je zřejmé, že stěžovatelka není aktivně legitimována k podání žaloby ani podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. ani podle ust. § 65 odst. 2 s. ř. s. Závěr, že stěžovatelka není aktivně legitimována dle ust. § 65 odst. 2 s. ř. s., má zjevně oporu v předchozích úvahách krajského soudu. Podle tohoto ustanovení totiž může podat žalobu pouze účastník správního řízení, přičemž krajský soud dovodil, že stěžovatelka účastníkem správního řízení nebyla. Tuto úvahu však nelze použít i pro účely aplikace ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., které žalobní legitimaci vůbec neváže na účastenství ve správním řízení, nýbrž na tvrzení o zkrácení na právech (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, publikované pod č. 1764/2009 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 Afs 4/2011 - 64, publikovaný pod č. 2260/2011 Sb. NSS). Odůvodnění napadeného usnesení tedy vůbec neposkytuje oporu pro závěr o absenci aktivní legitimace stěžovatelky dle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s.

Krajský soud by tedy mohl žalobu odmítnout jako podanou osobou zjevně k tomu neoprávněnou pouze v případě, že by dovodil (vedle závěru o absenci žalobní legitimace dle ust. § 65 odst. 2 s. ř. s.), že stěžovatelka zjevně nemohla být žalobou napadeným rozhodnutím zkrácena na svých právech. Musel by se ale přitom vypořádat s veškerým namítaným zkrácením na právech (právu být účastníkem řízení, právu na výkon samosprávy či právu vlastnickém).

Pokud krajský soud vůbec nezdůvodnil, proč nebyla stěžovatelka zjevně oprávněná k podání žaloby dle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., je napadené usnesení nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud navíc shledal vadu řízení před krajským soudem spočívající ve skutečnosti, že krajský soud postupoval nesprávně podle ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a nerozhodl o žalobě meritorně, čímž porušil čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 4 As 50/2004 - 59, publikováno pod č. 1043/2007 Sb. NSS).

Postup dle ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. je vyhrazen toliko případům nedostatku procesní legitimace, například absence osoby v právním slova smyslu na místě žalobce, nedostatek tvrzení o poškozených právech, nedostatek tvrzení o tom, že napadené rozhodnutí bylo nezákonné, a jen zcela zjevným nedostatkům legitimace hmotné, zjistitelným bez pochyb, okamžitě zpravidla již ze samotné žaloby (viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 4 As 50/2004 - 59, č. 1043/2007 Sb. NSS).

Závěr o tom, že v řízení o povolení předčasného užívání stavby podle ust. § 123 stavebního zákona nelze aplikovat ust. § 27 odst. 2 správního řádu, není zcela triviálním soudem, který by si nevyžadoval podrobnější zdůvodnění. O tom, že se nejedná o závěr zcela zjevný a zjistitelný bez pochyb již ze samotné žaloby, nakonec svědčí i skutečnost, že krajský soud k tomuto závěru dospěl až po patnácti měsících od podání žaloby a poté, co si vyžádal správní spis a vyjádření žalovaného k žalobě, poučil osoby připadající v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení a požádal účastníky řízení o vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím o žalobě bez nařízení jednání, s čímž stěžovatelka vyslovila nesouhlas.

Nejvyšší správní soud závěr krajského soudu o tom, že stěžovatelka nebyla účastníkem předmětného správního řízení, nezpochybňuje ani nepotvrzuje. Je pouze toho názoru, že tento závěr byl vysloven předčasně, resp. že v rozporu se s. ř. s. a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod nebyl takový závěr učiněn v rámci meritorního rozsudku. Navíc s ohledem na skutečnost, že stěžovatelka výslovně žádala o nařízení ústního jednání a neúspěšnost její žaloby tudíž bylo možné konstatovat pouze po provedení ústního jednání (viz ust. § 76 odst. 3 s. ř. s.), došlo v důsledku postupu krajského soudu také k porušení zásady ústnosti a veřejnosti soudního jednání (srov. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 96 odst. 2 Ústavy a dále nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, a ze dne 19. 6. 2008, sp. zn. IV. ÚS 3114/07, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2009, č. j. 9 Afs 92/2008 - 110).

K nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení i k podstatné vadě řízení spočívající v tom, že krajský soud nerozhodl o žalobě meritorně, musel přitom Nejvyšší správní soud přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s.). Z výše uvedených důvodů pak dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2011, č. j. 31 A 12/2010 - 54, je opodstatněná, a proto napadené rozhodnutí podle ustanovení § 110 odst. 1 věta prvá před středníkem s. ř. s. zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na krajském soudu, aby posoudil důvodnost žaloby v rámci meritorního rozsudku, a to po provedení ústního jednání, nebudou-li splněny podmínky pro rozhodnutí bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. či ust. § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2011

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu